पुरश्चरणविधिः

१० मप

८ पत्रे

नं० १०५५४ ब
पुरश्चरणविधिः
८ पत्राणि

ॐ
राम.
१

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ वैशंपायनसंहितायां ॥ वीर्यहीनो यथा देही सर्वकर्मसु न क्षमः ॥ पुरश्चरणही
नो हि तथा मंत्रः प्रकीर्तितः ॥ वायवीसंहितायां ॥ १ साधनं मूलमंत्रस्य पुरश्चरणमुच्यते ॥ पुरतश्चर
णीयत्वाद्धि नियोगाख्यकर्मणः ॥ यच्च केचित् नाजपात्सिध्यते मंत्रो नाहुतात् फलप्रदः ॥ अनर्चितो
हरेत्कामान् तस्मात्त्रितयमाचरेत् ॥ इति कल्पप्रकाशवचनात् पुरश्चरणस्य अंगत्वं वदंति ॥ अपरे तु पं
चांगानि महादेवि जपो होमश्च तर्पणं तथाभिषेकश्च विप्राणामाराधनमपीश्वरि ॥ सर्वोपि वर्दशांशे
न पुरश्चरणमुच्यते ॥ इति कुलमूलावतारवचनात् पंचांगं पुरश्चरणमिति प्रोक्तं कल्पान्तरे मास्तेषा
इति सिद्धांतः ॥ तथापि चिन्न शुद्धिहा गौडदेशप्रसिद्धिकलकः ॥ पुरश्चरणजपः क्वचित्कल्पादिषु जपा
देव प्रसिध्यती त्यादि तिर्हि शादशांशहोमं विनैव सिद्धिरस्मानात् सारदातिलक प्रपंचसारादिषु
सामान्याभिधानेन दशांशहोमादेर्विपरीत विषयदर्शनाच्च वर्णिलते जपेन मंत्रस्मात् दग्धं च्युत सनैः
पायसान्नैः प्रजुहुयादिति नमस्तान्मानां विषेशो वाधत इति मुक्तं सामान्येन किंचिदुच्यते तत्रस
तु मारः ॥ नद्याः समुद्रगामिन्याः तीरे गोष्ठे यथा मने अश्वत्थ बिल्वमूले वा सिंधुतीरे जलाशयेषु

माभिम्ने वै देवगृहे वा शैलमस्तके देवः शिवः रुद्रयामले । व्याघ्रसर्पमृगव्यालशंकातंकविवर्जिते
एकांते पावने निंदारहिते भक्तिसंयुते । सुदेशे धार्मिके राष्ट्रे सुभिक्षे निरुपद्रवे । रम्ये भक्तजनस्थाने
निवसेत्स्वपराश्रये नायवीथे पथवातिभ्रमे तत्र यत्र चित्तं प्रसीदति । गृहे जपः समः प्रोक्तो गोष्ठे
शतगुणो मतः । आरामे च तथारण्ये सहस्रगुण उच्यते । अयुतं पर्वते पुण्ये नद्यां लक्षगुणः स्मृतः ।
कोटिर्देवालये प्राहुरनन्तं शिवसन्निधौ । इति पुरश्चरणदेशनिर्णयः । रुद्रयामले पुरश्चरणे आ
दिके गत्वा कुर्याद्भूमिपरिग्रहं कुर्यादष्टकमेतत्स पुरश्चरणसिद्धये मयेयं गृह्यते भूमिर्मंत्रामेलसिध्य
तामिति । इति भूमिपरिग्रहः । अथ विशेषः । नदीपर्वततीर्थादौ योजनमानं न चिंतयेत् । क्रोशमेकं
बहिर्ग्रामे नगरे द्विगुणं स्मृतं । तत्र तीरे हस्तमानं कीलान्सप्त मंत्राभिमंत्रितान् निखनेद्दशदिक्ष्वा
गतेभ्यश्च प्रभजयेत् । क्षेत्रपालादिकांस्तत्र पूजयेद्विधिवत्ततः । दिक्पतिभ्यो बलिं दत्वा ततः ।
तत्रैव समाश्रयेत् । अथ कूर्मचक्रं देशग्रामगृहेष्वाथ न विधाय भजेत्ततः । प्रागादिपश्चिमांतं तत्का
दिमांतानि विन्यसेत् । अक्षराणि यथा वादीनि तथाष्टौ पदयोर्लिखेत् । ईशादयमध्येमध्ये स्थानं प्रा
गादि विन्यसेत् । स्थानात्स्वदिशः पश्चात् नामाद्यक्षरतो भवेत् । तन्मध्ये वास्वयोर्यामी जपौ पादौ तत्

ॐ· राम· २

स्तनः शुक्लमेकमयोमध्येहृमेवंषड्भगवान् मत्वेसर्वार्थसिद्धिस्मात्करयोरल्पसिद्धयः ऊर्ध्वेत।
तित्तनैः फलंपादयोर्नैवसिद्धयः पुच्छेमूलस्तनियमाच्छेषसर्वार्थसिद्धयः अथमालाविचारः
मात्रिधावर्णमयीमणिमयीकरमयीतत्राद्या ऊल्पमालावर्णाते अक्षनाडीगतान्वर्णान्या
दिक्षान्तान्विभावयेत् अर्णाविंदुयुतान्कृत्वा सेहमंत्रमयोजयेत् अमत्रआदिक्षान्तान्तरेव।
णैरक्षमालायकीर्तिता समीलने मालापंचाशतिका प्रोक्ता सर्वशक्तिशिवात्मके ग्रथिता
कुण्डलीशक्तिरिति ज्ञानार्णवे अकाराद्यायमोटविन्दुकारान्तस्तनःपरं अंतेमेरुस्थानेश्र
क्षरंसांतेजपादिपदेमेरुरुकाणिवे पथ्या आरम्याकारमादौमनसिपरिजपेन्मातृकांसावसा
नांत्यमांतसावसानोप्युत्तमानिचपदेंदांतमे बावरोहे लांतानेचोचवर्गालस्वनुपरिजपेद्रूपए

| चछजझञ | कखगघङ | लेट |
|---|---|---|
| टठडढण | इई उऊ ओऔ लृ ॡ एऐ | शषहक्ष |
| नयरथध | पफबभम | यरलव |

वावसानेयंतेसहारस्वकेयुग्मदिक्षायामालेमालिके
यमिति अथद्वितीयलातवर्णापदाद्येकरुद्राक्षमालिका मा
सजेज्जपेत् समनोरथानपूर्णादेविहितामालाशस्त्रेण
नाशिनीमताऊर्ध्वाग्रे त्रिमयीमाला सर्वपापप्रणाशिनी २

पुत्रजीवफलैः कृत्वा कुरुते पुत्रसंग्रहं निर्मिता रूप्यमणिभिर्जपमालेप्सितः प्रदा हिरण्मयैर्वि
चित्ता माला सर्वसमृद्धिदा प्रवालैर्विहिता माला प्रयच्छेद्विपुलं धनं सौभाग्यं स्फाटिकी माला
मौक्तिकैर्विविहिता श्रियै निर्मिता शंखमणिभिः कुरुते कीर्तिमव्ययां मवैरेतैर्विरचिता मा
ला स्यान्नक्षयेन्नृणाम् उत्तरातंत्रे तु इंद्राक्षैर्यदि जप्येत रुद्राक्षैः कोटिकं स्यात्तथा नान्यासु मध्ये
श्रेयोऽक्षस्य पुत्रजीवादिके च यत् उत्तरयामले तु रुद्रेण गणस्य या माला पितॄणां मोक्षदायिनीति पा
दां कृत्वा वरेण्यलाक्षापान्नरकमेणि ग्रंकेस्यो ज्वाटेनेकाया श्रीफले ज्ञानसाधने राजदंतस
मणिभिर्माला सर्वार्थसाधिनी नेत्रांतरे च तत्वप्रमणिभिर्माला सात्विकी मैन रत्नजातदस्तो।
राजसी रत्नमाला हरिविष्णोरनिभिः पुनः नागमणीलिंकाश्चास्थिज्ञाता श्रीकोरुकर्मणि करमाला
नयसिद्धार्थमाला ससकारकालः दंदेश्यावैलवीमाला कर्त्तव्य जपकर्मणि ज्ञाराचेन याश भु
केरवमीनवमीतिथौ चतुर्दश्यां सिद्धयाः सममंत्राभास्करस्य च चतुर्थ्यां तु गणेशस्य माला
कार्या महेश्वरि अथ माला सत्रे पंचसूत्रं महादेवाः कार्पासं वैल्लवं विधो श्रीणीशेवेश्वका

क॰ १

ग्रोसंस्त्रंमन्त्रेणपूर्णास्यनेदिनस्थोनिर्मितेसूत्रेत्रिगुणीकृते अथमालासंस्कारः यथामोमन्त्र
गोमयपञ्चगव्यहृदयेनकृष्णनलामकंपंचगव्यंसंपाद्यएवंदिनेकृतेकमकः पालः कृतनित्यकृत्य
स्तंमणिश्रुण्यकूह्णकृपंचगव्येनजलैश्चप्रक्षाल्यपमाकाप्नेयनवाश्वत्थदलेषुसंस्थाप्यतेषु
प्रणवंभवनेश्वरीवीजंमातृकांचविन्यस्यतत्रैवगंधादिभिःसंपूज्यनित्यहोमविधिनाग्निंसं।
स्थाप्ययथाशक्तिसतिलैर्घृतैःकेवलैर्वासहस्रादिपंचमंत्रैर्हुत्वासूत्रेगुरुक्रमविधिनामन्त्रज्ञः।
गुंफितेयथामणिगणेनिवध्यसजातीयेनमणिनामेरुंविदध्यात् अथ ॐ सद्योजातंप्रपद्या
मिसद्योजातायवैनमोनमः भवेभवेनातिभवेभवस्वमांभवोद्भवायनमः इतिपंचगव्येन
तो शीर्षकेनचप्रक्षाल्य ॐ वामदेवायनमोज्येष्ठायनमः श्रेष्ठायनमोरुद्रायनमः कालायनमः
कालविकरणायनमोबलविकरणायनमोबलायनमः बलप्रमथनायनमः सर्वभूतद
मनायनमोमनोन्मनायनमः इतिचंदनागुरुकुंकुमैर्विलिप्य ॐ अघोरेभ्योथघोरेभ्योघोरघो।
रतरेभ्यः सर्वेभ्यःसर्वसर्वेभ्योनमस्तेअस्तुरुद्ररूपेभ्यः इतिश्रागरुशीर्षमृगमलमडचंदन

३

हूते धूपयित्वा ॐ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् इति गंधं चंदनकस्तू
रीकुंकुमकर्पूरैः लेपयेत् ॐ ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोधिप
तिर्ब्रह्मा शिवो मेऽस्तु सदाशिवोम् इति मंत्रेन प्रतिबीजमभिमंत्रयेत् अथ एकजातैकवक्त्रे भ शिवः वक्त्रे
५ चतुर्वक्त्र वानी शंकरौ द्विवक्त्रेनलः चतुर्वक्त्रे शिवः षड्वक्त्रे कार्तिकेयः सप्तवक्त्रे शेषनागः अष्टवक्त्रे
पं मः चवक्त्रे महासेनः नववक्त्रे भैरवः दशवक्त्रे जनार्दनः एकाधिके एकादशरुद्रान् द्वादशवक्त्रे द्वादशरुद्राः श
एवमेकजातीयवक्त्रेषु मणिषु तेषां देवतामावाह्य भिन्नजातीयेषु पुनः शिवमेवावाह्य प्रागुक्तपंच
मंत्रैः प्रतिबीजं पंचोपचारान्विधायैवं संस्कृतया मालया जपेत् जीर्णे तु सूत्रे पुनर्ग्रथयित्वा त
यास्वेष्टमंत्रमष्टोत्तरशतं प्रायश्चित्तार्थं जपेत् पुनर्ग्रथयित्वा तयास्वेष्टमंत्रमष्टोत्तरशतं प्रायश्चि
त्तार्थं यथा एवं जपं कुर्यात् अथ रुद्राक्षवत् संस्कारो न मन्त्र अथान्यमालासंस्कारप्रयोगः तत्र ग्रथि
तां मालां कंचित्पात्रे संस्थाप्य तत्र गंधसंयं विलं शिवे ङ गों च एकएककृत्वा वाह्य सद्योजातं ह्वेमि
ति मंत्रेण पंचगव्येन निक्षिप्य पुनः सर्पपाञ्चाष्टितेचास्ते ति निक्षिप्य पुनः शीतलोदके ततः प्रक्षाल्य।

ऐ

ॐ. चंदनादिभिरुपलिप्य हसौमिति मंत्रमष्टोत्तरशतं जपित्वा नवग्रहादिक्या लालसेऽन्यया शक्तित्वे
५ ष्टमेव कृत्वा ग्रहं संतोष्य मालायां जपेत् अथवा अस्त्रमंत्रेण मालां प्रक्षाल्य हिरण्यमंत्रेण संस्थापि
त्वा स्वेष्टदेवतार्चनमंडले विधाय तत्र स्वेष्टदेवतां संपूज्य जपहोमौ विधाय तत्रैव मालां संस्था
प्य मूलमंत्रं षडंगमंत्रांश्च तत्र विन्यस्य सर्वभूतबलिं दत्वा मालायामभीष्टदेवतामभ्यर्च्याचा
र्यं दक्षिणाभिः तोषयेत् इत्युक्तो मालासंस्कारप्रयोगः अथ पुरश्चरणकाले विधिर्नियमांतरे।
मनःसंहरणं शौचं मौनं मंत्रार्थचिंतनं अव्यग्रत्वमनिर्वेदो जपसंपत्तिहेतवः श्रद्धा मंत्रे जपो
त्साहं क्रोधत्यागस्तथैव च सवर्णासवर्णेषु धर्मोक्तकर्मानुष्ठानाविनिग्रहः ब्रह्मचर्यपरोऽसेवाला
नमामलकैः सदा मंत्रितजलैरभिषेकस्तु संधिषु देवर्षीणां पितॄणां च तर्पणं प्रतिवासरं पाला
शपत्ररहितपात्रे भोजनमाचरेत् अथ निषिद्धान्यानि विधि काककरंजार्कस्नुहीच्छाया
नवाचक्रमेत् स्त्रीशूद्रपतितोच्छिष्टनास्तिकैः सह भाषणं प्रतिग्रहं मसूरं कृतेव कुर्वहे
कवह्नितामकांस्यभोजनकौटिल्यलोभसाधकसमागमान् स्नानमलाद्रैको देहोवर्तने ५

रात्रौ गावि प्रवालासुवालकोषुदयं चरेत ३

मैथुने कथाम् श्रवणं गीतवाद्यादिनृत्यदर्शमेव च प्राणहिंसा क्रोध चिंता कंचुकोष्णीषधारणं शिरः
प्रावरणं केशमोक्षणं पादुकारूढ तिंपाने वायाधिकारो होत्र भापादप्रसारणं वस्त्रमलिनम
त्यर्थं धारयेन्न कदाचन अथ आसनानि न च स्वधारविने दारुपाषाणतृणवस्त्रजे रुष्टकाय
न्नव कृते मननले नासने चरेत् मृगव्याघ्राजिने वेत्रनिर्मिते केवले कंबरे कुशपट्टमिते अथोत्
आसने जपकर्मणि । अथ भोज्यानि हैमंतिकं सिता स्वर्णं यवाकं गुडचणकं अनतो ल्पाहृते शा
ष्टिंगद्ववर्जितं मोदकं मुद्गा हस्ततिलकं दीपाद्य केवं वर्जितः नालिकेला कलवी कदलीफ क
कि ५ णमार्द्रकं हरीतकी आमलकं वास्तकं हिलमोचकं लौणं सैंधवसामुद्रं पिपली जीरकं नया
नागरं तिंतिणीगव्यम न हूंतच्युतं तथा अथ वर्ज्यानि कृतिमत्तारलवणोत्सर्गं पर्युषितं नयानि कं
ठ ३ केशगोरवीजं कराल शनालिच माख गोधूम चणकं देवधान्यमसूरि कोद्रवं केशकीटादि विपिते को
स्नेहवर्जितं शरदु हे किपाडहेमावडहेचवर्जयेत् अथ शयने कुशपनिर्मितशय्यायां मलम
न्त्रामिमंत्रेतेन देवपुष्पे सवविस्तरे शिवसत्कादिकं पदन्त प्राकुशिरो दक्षिणपार्श्वे स्वप्तं जपत्रिद्ये

ॐ· न् प्रथमे प्रहरे स्वप्नफलं मन्देन यच्छति षड्भिर्मासैर्द्वितीयेन त्रिभिर्वै तृतीयके चतुर्थे मासमात्रेण
५ निशान्ते तत्क्षणे फलं प्रथमेऽत्र सिद्धिसूचकाः स्वप्नाः प्रसन्नग्रहदेवादिदर्शने चन्द्रसूर्ययोः गंगा
5 सरस्वतीयामुनीगोलिंगार्चादिदर्शने हंससारसचक्राह्वमयूरबकलोकनम् यूराद्यवलोकने
समुद्रतरणे रक्तपाने युद्धाग्निदर्शने तथा रोहणं च रथ्यप्रदीप्तवह्निमहाग्रहान् समुद्रमपि वृषभग
जमाला फलद्रुमान् तुरंगाधिरोहणं मासं पश्चात्सिद्धिमेव च यम् आकाशगमने स्वप्ने गजाद्या
रोहणे तथा अभीष्टदर्शने मद्यपाने मांसाशने तथा पुरीषालेपने रक्तस्नाने स्वप्ने शुभे स्मृते
अशुभस्वप्नसूचिकाः स्वप्नाः कपिलयं च रात्रे चंडालकलभं काकगृहं शून्यमंगलं तैलाभ्यंग
नं तन्नग्नमुण्डकं वृहत्सकंटकं प्रासादमतले रुहा नरो रोगमवाप्नुयात् कलहो वालगजः रुष्टा
समाचरेत् होमं नृसिंहेन च शान्तये नृसिंहेन नृसिंहमन्त्रेण होमम् अष्टोत्तरशतेन सहस्रं वाप्येवं चरा
त्रे प्रथमं वत्सरे वस्तु जायते वहवी विद्यालिपम समस्त नारदः नोद्वेगं साधको याति कर्मणा मनसा
यदि तृतीयवत्सरात् हृद्दे राजानस्त्र महीपतिः प्रार्थयन्ते न ते धनेन गर्विता मपि मानिनः नवमा ५

दत्वायदृष्टंस्वयंभिक्षांतिमंत्रराट् शंथंचमारे ततोमूलमंत्रयावत्सिद्धंजायंतेजपतेमंत्रं यदिदिक्षितेन
प्रदीयंतेनित्यमिषग्रहेमवेत् कृतेनकारणेनैतेद्वै कर्मणाप्रबलेनैवप्रतिबंधविरोधिनः यदिदि
क्षेनलभतेहिसिद्धिंविघ्नंनराचरेत् प्रायश्चित्तहोमविधानं तत्रजपाद्दशांशेनहोमः तद्दशांशोद्विगुणेन
तत्त्रिगुणंक्षत्रियाणाः वैश्यानांचचतुर्गुणः तत्राशक्तौहोमोद्विगुणएवजपः सर्वेषांपदेदेगेविहो
यतेतत्संख्याद्विगुणोजपः इतिकुलमंत्रवचनात् एवंहिप्रमाजपरमितेकश्चित्तस्मैशूद्रयोः
होमानधिकारोजपएवततोहोमदशांशेनजलेनतर्पयेद्देवतांतर्प्ययामितिमंत्रांतेप्रोक्ता
हो दिभिर्मंत्रैस्तर्पयेत् तर्पणस्यदशांशेनमूलमंत्रस्यचारं अभिषिंचेत्स्वमस्तकेजलैः कुंभात्स्व
मद्रूपातद्दतैभोजयेद्द्विजान्सदाचारान्दशांशान्ततः सर्वैः सुदैवयःभोजद्विजान्कृतहोमनि
इयेगहमंतोषयेत्सुगाङ्गोहिरण्यवस्त्रादिभिः प्रत्त्रक्तामंत्रंजपेत् पुस्तकेलिखितानमंत्रा
नालोक्यप्रजपेत्तिरे ब्रह्महत्यासमंतेषांपातकंपरिकीर्तितं इतिकुलार्णववचनात् अथपुर
श्चरणजपक्रमः तत्रमंत्रकल्पोक्तमंत्रक्रमेणमंत्रसंख्याभवतिसाचकृतयुगेयुगयोक्तेचेत्रायां

गो॰
६
6

द्विगुणः प्रोक्तो द्वापरे त्रिगुणस्तथा कलौ चतुर्गुणः प्रोक्तः सिद्धये नान्यथा जपः एतत्त्रयं पंचरात्र
वचनात् सारदातिलकान्यविषयेतत्र चतुर्गुणस्य सिद्धये नाविधानात् गुरोर्लब्धस्य मंत्रस्य शा॰
लदावर्तेन हियत् एवं गणागणनाच्चन्यासः सर्वो जपः स्मृतः जिह्वाजपः स विज्ञेयः केवलं सिद्ध
यानघः धियापदत्वरश्रेणीं वर्णस्वर्णपदात्मिकां उच्चरेदर्थमेस्मत्समऽक्रो मानसो जपः एत
योऽज्ञेरोज्ञेरमव्यक्ततोज्ञेयं मनुसंहितायां येणाकयत्ताश्च नारो विधियत्नसमन्वितः सर्वतेज
पयगस्य कलां नार्हति षोडशीं अथ पुरश्चरणविधिर्निरूप्यते अथ शुभे हि पुरश्चरणारं
भः भक्तिश्रद्धासमायुक्तेन गुरुमात्मनः प्रारंभेत जपं पश्चादनुज्ञातः पुरःसरे नक्षत्रयोगे॰
शुभे देशे ग्रामे क्रोशमात्रं नगरे क्रोशद्वयं तीर्थपर्वतादौ परिमाणरहितस्थानमाश्रित्य प्रथमं क
मंत्रपुरश्चरणसिद्धये मयेयं गृह्यते भूमिर्मंत्रोमेसिध्यताम् इति भूमिपरिग्रहं विधायदीस्काशु
मयां विघ्नशलिमात्रानुदशाकीलान् अस्त्राभिमंत्रान् एवं दिक्षु निखादयेत् तत्र प्रत्येकमस्त्रमंत्रेणा
विधाय कीलसमीपे पूर्वादिदिक्षु ऐं इंद्रसांगसायुधसपरिवाहनपतये माषभक्तबलिर्नमः १

६

त्यादिक्रमेणमन्त्रबलिंदत्वाक्षेत्रमध्येक्षेत्रपालायनमः गंगणेशायनमः वेतालपुरुषायनमः
इतिक्षेत्रपालगणेशवालपुरुषान्संपूज्यसमस्तमेभूतलेप्रागग्रेकूर्मचक्रंसंचिंत्यतत्रपूर्वादि
पूर्वमध्येगैंहंस्वयम्भूतक्षेत्रपालायनमः गैंहंहूँभक्षेत्रपालायनमः शैलराजवासकीयार्थ
कृतणक्रियप्रयोनिमहाशक्तिधाधाकराक्योनवक्षेत्रपालांहूँमेकोऽपियुगंधादिभिः संपूज्य
ग्रामाद्यत्पुरुकोणदिशिमध्यकोणेवाजपग्रहेविधायजपारंभःपूर्वादिवसेप्रातःस्नानादि
कंविधायब्राह्मणान्भोजयित्वाभिक्षापयित्वाजपस्थानेत्रिकोणंहंनवन्वरखमंडलंविधायतं
क्षेत्रपालायनमः क्षेत्रपालइहागच्छेत्यावाह्यगंधादिभिःसंपूज्यतदग्रेत्रिकोणमंडलेबलि
७ द्रव्यंनिधायत्रेहि विडबपुरुषीपुरुषंजय २ नातेय २ विघ्नविघ्नमहाभैरवक्षेत्रपाल
बलिंगृह्णगृह्णबलिंलिलेपविशत अथजपदिनेशानस्नानादिकंविधाय ब्राह्मणैःस्व
स्तिवाचनंकारयित्वाअक्षततिलान्तजलान्यादायोदङ्मुखः गेंअद्यामुकेमासिअमुकप
क्षेअमुकतिथौअमुकगोत्रअमुकशर्माऽहममुकमेवंसिद्धिकामोऽमुकमंत्रस्येयत्संख्याजपा

मो॰
८
7

तं केषु रश्मिणां कथिष्ये इति संकल्पयेत् ततः लिपिक्रमेण षट्सं समाप्य सहलमेवेणायाणाया
मं कृत्वा करषडंगन्यासो ततो देवतां हृदि ध्यात्वा मालामर्घ्योदकेनाभ्युक्ष्य ऐं मां माले महामाये सर्व
शक्तिस्वरूपिणि चतुर्वर्गस्त्वयि न्यस्तः तस्मान्मे सिद्धिदा भव इति मालां संपूज्य ॐ अविघ्नं कुरु
माले त्वमिति रक्षितां करे समादाय लिपिसि श्रीनाथकेऽपीतवर्णस्थलमेवं हृदये सेऽन्गुरूपा
दयोरात्मानं ध्यात्वा हृत्कृत्य पुनः पाचतर्णमेकोविचिंत्य यथा नाहं तत्र चक्रे मालामानीय दद्यात् ।
णाकरमध्यांगुलिमध्यपर्वणि संस्थाप्य एकचित्तः कंठदेशे मीलन रहितः मंत्रार्थगत चित्तः प्रण
वोच्चारणपूर्वकं यातनानयेत्तथा मूलमेथा हुं जपेत्ततो ऐं सिंलिजपं समाप्य त्वं माले सर्वदेवानां प्रीति
दा शुभंमम शिवं कुरु शुभे मह्यं यशो वीर्यं च सर्वदेति मालां स्वशिरसि निधाय गुह्यातिगन्यासो ।
ते आत्मवत्तं च समर्पयेत् गुह्यातिगुह्येति तत्र प्रणवोच्चारहीनः शूद्र व्यतिरिक्तविषयः तेषां ओंकार
स्थानेऽपि च तेन ग्रहणात् ततो ध्यात्वा हृत्स्नानं तद्देवतां प्रणम्य विधाय वैश्वदेवादिकांश्चाह्निकं विधा
य भोजनं समर्पयेत् सर्वोत्कृष्टं विपन्नं मंजीयात् सलिलेनाभिमंत्र्यांते च जलेन च पिवेत् संध्यलक्ष्मस्मा

६

७

सौः क्लीं स्वाहा होमं विधाय तद्दशांशेन तर्पयामि इति पुरश्चरणप्रयोगः अथवान्यप्रकारेण पु
रश्चरणमुच्यते ग्रहणे किं सर्वैर्दोषैर्वा सुविशुद्धैर्वं मयोषितः नद्यां संस्नाय यामीनां नाभिमात्रे भा
सि स्थितः स्पर्शात् विमुक्तिपर्यंतं जपेत् चेत् हि समाहितः तावत्कालेन सिद्धिर्भवेत् ततो होमादिकं
चरेत् अथवा कृष्णचतुर्दशीं समारभ्य यावत् कृष्णचतुर्दशी देवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रमच्युतं तं नो चा
तप्तयेत् समहं च ततः दशांश समग्रं तानाधिकं सहस्रं चकं मंत्रं जयो भवति अथवा मंत्रं तत्प्रप
ये मंत्रं मातृकान्तरसंपुटितं प्रत्यहं प्राते जपेत् अथवा विधिसंलग्नसंयुक्तमातृकान्तरसंपुटं
मातृकायां जपेद्धि सर्वैः तत्र च एकविंशति स्वराः अथवा तद्यथा अकारे ककारे गकारान्तोत्र यत्र य
स्पर्शाः कादीनां हृदयं हृदयमित्येकविंशति का क्षो मावसानाः पंचविंशतिः स्पर्शाः यादयश्चा
ष्टौ गणना मात्राश्चत्वारः अनुस्वारो विसर्गकौ ड ह्र पद्मो लक्षुति अथवा मात्र समात्रं जपेन्मंत्रं भूते
लिप्या पुर्णिहेके तेक्र मोक्ष माला महत्स्वेव मामाक्लिष्टाभवेन्मनुः इत्येवमपि प्रकारान्तरेयाः इति
पुरश्चरणम् अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं ऐं ओं औं हं यं वं रं लं डं कं खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं तं थं दं धं नं पं फं बं भं
मं फं बं भं मं सं तं लिपीमंत्रस्य पंचमं यात् इति पुरश्चरणं समाप्तम्ः राम राम राम